

چاره‌نووساز هه‌یه و چاره‌نووسازتر

فینۆس فایه‌ق

هول‌ندا

زۆر جار سویند ئه‌خۆم باس له سیاسه‌ت نه‌که‌م و ته‌نها شیعر بنووسم ، که‌چی سوینده‌که‌م بو نایرته‌ سهر ، هه‌رچه‌نده نه له سیاسه‌تدا و نه له لی‌کۆلینه‌وه‌ی سیاسیدا پسپۆرنیم و باوای دانیین هه‌ر هیچ له سیاسه‌تی ئه‌م‌پرو تیناگه‌م ، به‌لام خو له‌وه تیده‌گه‌م که دۆزی کورد له هه‌موو ناوچه‌که و له‌سه‌ر ئاستی نیو نه‌ته‌وه‌یی چوارچی‌وه‌یه‌کی نوی و قالبیکێ نوی له‌خو گرتوو ، هه‌رنه‌بی ئه‌م‌پرو کورد ده‌سه‌لاتیکێ به‌ده‌سته‌وه‌یه ، و به‌تایبه‌ت له‌ ده‌روه‌ی کوردستان چاودیران و پسپۆران و شاره‌زایانی بواری سیاسه‌ت به‌ چاویلکه‌ی جیاواز له‌چاویلکه‌کانی دوینی ئه‌روانه‌ دۆزی کورد و به‌ پێوانه‌ی تر ئه‌یپۆن .. بۆیه زوربه‌ی جار ناتوانم چا و بخشینم له هه‌ندی شت که له چوار ده‌ورمان روو ئه‌دات ، که‌سانی رو‌شنبیر هه‌ر نه‌بی‌ت چه‌کی‌یان به‌ده‌سته‌وه‌یه ، ئیدی نازانم بو به‌کاری نه‌هین ، ئه‌و چه‌که‌ش بیگومان نووسینه ، و نووسینیش ئامرازیکی ئاشتیانه‌یه هه‌میشه به‌کارهینراوه بو به‌ره‌نگاریکردن و دژوه‌ستان ..

هه‌رله‌و روانگه‌یه‌وه به‌ پێی تیگه‌یشتنی ساده و ساکارانه‌م بو مه‌سه‌له‌ سیاسیه‌کان ئه‌روانه‌ مه‌سه‌له‌ی (ریکه‌وتن) یان (ریکه‌که‌وتنی) یه‌کی‌تی نیشتمانی کوردستان و پارته‌ی دیموکرا‌تی کوردستان سه‌باره‌ت به‌ (کیشه‌ی) سه‌روکایه‌تی هه‌ری‌می کوردستان و ئه‌بیزم ئه‌و مه‌سه‌له‌یه گه‌لی ره‌هه‌ند به‌خو‌یه‌وه ده‌گری ، کوردستانی ، عیرا‌قی ، ناوچه‌یی و ئینجا نیونه‌ته‌وه‌یی .. تا دوینی داوای ده‌وله‌تی سه‌ربه‌خۆمان ئه‌کرد ، وای بو ئه‌چم ئه‌گه‌ر سیاسه‌تی نیونه‌ته‌وه‌یی بره‌خسایه ئه‌و ده‌وله‌ته‌ دروسبایه شه‌ری (ناوخو) یان (براکوژی) له کوردستاندا سه‌ری هه‌له‌دایه‌وه ، ئه‌و کاته کوردیک نه‌ده‌بوو ره‌وانه‌ی به‌غداکری بو سه‌روکایه‌تی کوماری عیراق و یه‌کی‌کیش بکریته سه‌روکی هه‌ری‌م ، ئه‌وکاته هه‌موو له‌سه‌ر کورسیه‌کانی کوردستان ده‌سته‌ویه‌خه شه‌ر ئه‌کرا ..

به‌ریز مه‌سه‌ود به‌رزانی پێی وایه -هه‌روه‌ک له ده‌قی نامه‌که‌یدا هاتوو بو به‌ریز مام جه‌لال- گوا‌یا با مه‌سه‌له‌ی سه‌روکایه‌تی هه‌ری‌م نه‌کریته کۆسپ له‌به‌رده‌م کیشه چاره‌نووسازه‌کاندا ، هه‌روه‌ها له نامه‌که‌یدا هاتوو : "داوای کردوو مه‌سه‌له‌ی سه‌روکایه‌تی هه‌ری‌می کوردستان جارێ دوا‌بخری و نه‌کریته کیشه و گیروگرفت له‌به‌رده‌م مه‌سه‌له چاره‌نووسازه‌کاندا" ، و زیاتریش روونی کردوته‌وه و ده‌لی: "پاراستنی گشت ئه‌و ده‌ستکه‌وتانه‌ی تا ئیستا به‌ده‌ست هاتوون و هه‌روه‌ها مه‌سه‌له‌ی ده‌ستووری هه‌میشه‌یی و چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌ی که‌رکوک و ئه‌و ناوچه کوردستانیانه‌ی تا ئیستا نه‌خراونه‌ته‌وه سه‌ر هه‌ری‌می کوردستان وه‌ک دوو مه‌سه‌له‌ی چاره‌نووساز و پاراستنی یه‌کریزی گه‌لی کوردستان و خو سازکردن بو ئه‌و بابه‌تانه گرنگترن " .

ئەمانە ھەمووی قسەى جوانن و بەجین ، بەلام کاتی که مالی کورد ریکه وتوو بیت و ھەموو یەگرتوو بین ھەرنەبیت لەناو خو ماندا ، نازانم بە بەرژەو ھەندی کییە تیکە لکردنی کار تەکانی گەمەى سیاسی ئەرو لە کوردستاندا؟ بەراستی لەو لوجیکە تینەگەیشتم که تا ئیستا مەسەلە چارەنووس سازەکانی پی جیا ئەکریتەو ھە کوردستان ، باشە ئەگەر تا ئەمرو لەسەر مەسەلەى سەرۆکایەتى ھەریم نەتوانن ریکهون ، ئیدی چۆن لەسەر ئەو مەسەلە چارەنووس سازانە ریکدەکەون ، پاشان داخوا کامیان لە کامیان چارەنووس سازترە بی خاتر و خو تری بەرژەو ھەندیەکان بە ھەموو جوړەکانیەو؟؟ یان باشتر وایە بلیم دەبی چی پیش چی بخەین؟ یەکل کردنەو ھى مەسەسەلەى سەرۆکایەتى ھەریمی کوردستان و یەکخستنی ریزەکانی گەل و ریکخستنی مالی کورد ، ئینجا یەگرتوو یی و سەر بەرزانە بەشداری کردن لە دارشتنی دەستووری ھەمیشەى عیراق و پیداکرتن لەسەر ئەو مەسەلە چارەنووس سازانەى بەریزی لە نامەکەیدا ئاماژەى پیداو؟ یان ریکنەکەوتن و یەکنەگرتنەو ھى دوو ئیدارەکە و بەشداری کردن لە دارشتنەو ھى دەستووری ھەمیشەى عیراقدا ، ئەوکاتە نەتەو ھەکانی تری عیراق بلین ئیو ھ پیتان ناکری ھەریمیک بەرن بەریو ھ و ریکناکەون لەسەر سەرۆکایەتى ھەریمیک ئیستا باس لە دەستوور ئەکەن؟ لە کاتیکدا عیراقیەکان ئەگەر لەبەر ھەر ئامانجیکى ناو نەفسى ئیبلیسیش بوو بیت بی یەک و دوو سەرۆکایەتى عیراقیان پیداین..

تیناگەم که کورد ژیر دەستەبوو و قر ئەکرا باشتر ئەمانزانی چیمان ئەو بیت و چیمان ناو بیت ، که چی ئیستا که دەسەلاتمان بە دەستەو ھى ھەموویمان تیکەل کردوو ھ و نازانین چیکەین و چی نەکەین؟